

**РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
2022-2023 н.р.**

Опитування було спрямоване на аналіз думок НПП факультету економіки та управління і проводиться з метою вивчення думок науково-педагогічних працівників факультету щодо організації освітнього процесу, якості викладання, наукової діяльності та можливостей професійного розвитку.

Вперше в рамках дослідження окремо аналізувалися питання наукової активності, зокрема за публікативністю НПП в міжнародних наукових конференціях.

Основні цілями проведення анкетування НПП факультету економіки та управління є:

1. Оцінка якості підготовки НПП та ефективності викладання.
2. Аналіз залученості викладачів до наукових досліджень.
3. Виявлення проблем у викладацькій діяльності та умов праці.
4. Отримання зворотного зв'язку для розробки рекомендацій щодо вдосконалення навчального процесу.

Опитування дозволило оцінити рівень задоволеності викладачів умовами праці, науковими можливостями, а також визначити напрями для покращення освітнього процесу.

Онлайн-опитування проводилося у грудні 2022 року – січні 2023 року, до участі запрошувалися всі НПП факультету економіки та управління. Усього в опитуванні взяли участь 39 викладачів, що представляють різні спеціальності факультету.

У дужках представимо результати аналогічного опитування, яке проводилось у *грудні 2021 року – січні 2022 року*, що дозволить порівняти результати та оцінити динаміку змін у рівні задоволеності НПП факультету.

Усі питання, що пропонувалися НПП факультету економіки та управління, можна згрупувати в декілька блоків:

1. Загальна інформація про склад НПП.
2. Навчально-методична, наукова, міжнародна діяльність НПП.
3. Пропозиції та виклики в професійній діяльності НПП.

Блок 1. Загальна інформація про склад НПП

На запитання: «Зазначте на якій посаді працюєте», аналіз показав, що науково-педагогічні працівники факультету переважно складається з доцентів (77%, 75%), тоді як професори становлять (20%, 25%), старші викладачі – (3%, 0%). Результати показують високу кваліфікацію НПП.

Рис.1. Розподіл науково-педагогічних працівників за посадами

На запитання: «Зазначте Ваш науковий ступінь», аналіз показав, що науковий рівень НПП факультету є достатньо високим: (77%, 73%) викладачів мають ступінь кандидата наук (доктора філософії), а (23%, 27%) – доктора наук. Варто відзначити, що всі співробітники мають науковий ступінь, що свідчить про високий рівень професійної підготовки та компетентності НПП факультету.

Рис.2. Розподіл НПП за науковими ступенями

На запитання: «Ваша стать», аналіз показав, що серед науково-педагогічних працівників факультету (87%, 87%) складають жінки, тоді як чоловіки становлять лише (13%, 13%). Очевидно, що факультет має виражену гендерну диспропорцію на користь жінок.

Рис.3. Розподіл НПП факультету за статтю

На запитання: «Зазначте, будь ласка, стаж Вашої науково-педагогічної роботи», аналіз показав, що більшість науково-педагогічних працівників факультету має значний досвід роботи: (27%, 24%) викладачів працюють понад 15 років, а найбільша група – зі стажем 21-30 років (33, 29%), що свідчить про стабільність і професіоналізм колективу. Водночас, частка молодих викладачів зі стажем до 10 років становить лише (5%, 9%).

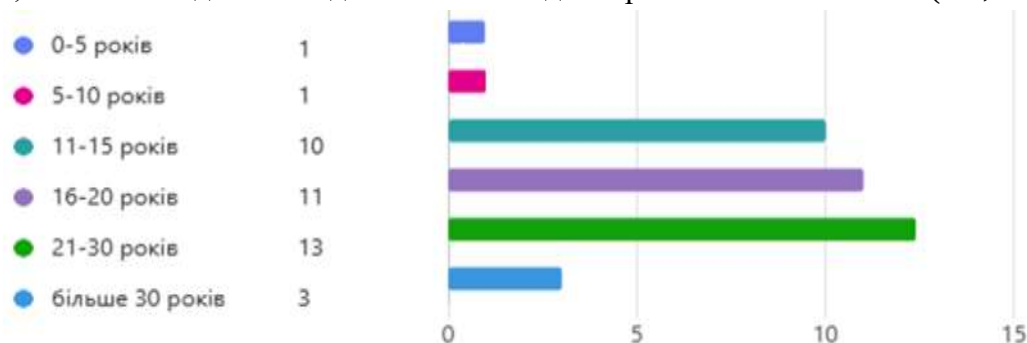

Рис.4. Розподіл НПП за стажом науково-педагогічної роботи

На запитання: «Зазначте, будь ласка, стаж роботи у ВНУ ім. Лесі Українки», аналіз показав, що більшість науково-педагогічних працівників факультету має значний досвід роботи у ВНУ ім. Лесі Українки: 17 викладачів працюють понад 11 років, а найбільша група – зі стажем 11-15 років (44%, 42%), водночас (20%, 24%) мають стаж до 10 років, що вказує на певне оновлення кадрів та частка фахівців зі стажем понад 30 років залишається невеликою (8%, 5%).

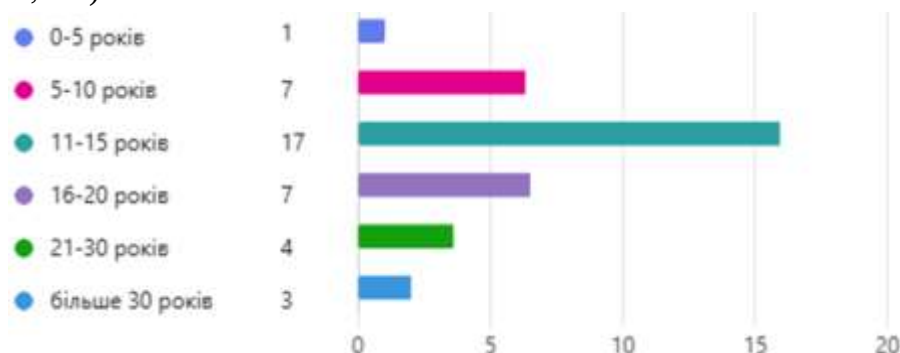

Рис.5. Розподіл НПП за стажом роботи у ВНУ ім. Лесі Українки

На запитання: «На якій Ви кафедрі працюєте?», аналіз показав, що кафедра економіки, торгівлі та маркетингу має найбільшу кількість представників, що становить 29% від загальної кількості. Кафедра фінансів та кафедра менеджменту та адміністрування – друга та третя за чисельністю, вони розділяють по 25%, що також є значною часткою. Загалом розподіл НПП, що свідчить про пріоритетність напрямків.

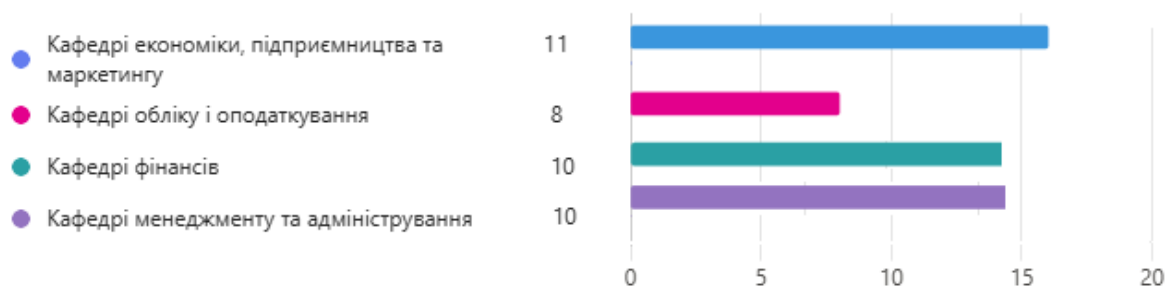

Рис.6. Розподіл НПП за кафедрами

На запитання: «На яких спеціальностях Ви викладаєте освітні компоненти», аналіз показав, що освітній процес забезпечений досить рівномірно, з незначним лідерством напряму «Облік і оподаткування» та «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Загалом кадрове забезпечення факультету виглядає збалансованим і рівномірним за напрямками підготовки фахівців на факультеті.

Рис.7. Розподіл НПП за напрямками забезпечення освітнього процесу

Блок 2. Навчально-методична, наукова, міжнародна діяльність НПП факультету

На запитання: «Чи є ви керівником наукових досліджень студентів/аспірантів?», аналіз показав, що найбільша кількість НПП (44%, 34%) здійснює керівництво студентськими науковими дослідженнями. Досить поширеним є також керівництво магістерськими дослідженнями – цим займаються (29%, 33%) НПП. Це вказує на активну залученість здобувачів до наукової діяльності ще на ранніх етапах навчання. (12%, 6%) НПП є керівниками аспірантів та докторантів.

Рис.8. Розподіл НПП за участю в керівництві науковими дослідженнями студентів і аспірантів

На запитання: «Скільки наукових публікацій ви маєте за останні 5 років?», аналіз показав, що основною більшість НПП (41%, 44%) мають понад 11-20 наукових публікацій, що свідчить про високий рівень наукової активності та значний внесок у розвиток науки. Середня публікаційна активність НПП (26%, 21%) мають понад 20 публікацій, що також є доволі високим показником. Рівень публікацій НПП (24%, 29%) мають 6-10 публікацій, що вказує на активну, але менш інтенсивну участь у науковій діяльності. Слід зазначити, що увесь склад НПП факультету має наукові праці, що свідчить про загальну залученість до науки.

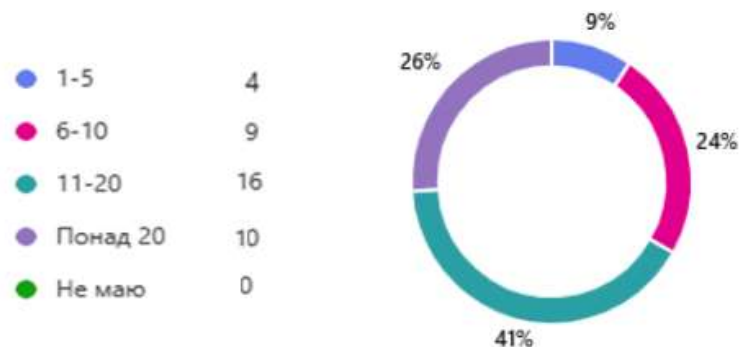

Рис.9. Розподіл НПП за науковою публікативністю

На запитання: «*Чи маєте ви авторські навчально-методичні розробки (підручники, посібники, методичні рекомендації)?*», аналіз показав, що найбільший внесок зроблено у сферу методичних рекомендацій (41%, 49%) НПП. Це свідчить про активну роботу НПП над забезпеченням методичної підтримки навчального процесу. Електронні курси є другою за популярністю категорією – (26%, 21%) НПП. Це вказує на актуальність цифрових ресурсів у навчальному процесі. Навчальні посібники займають (25%, 24%) НПП, що підкреслює прагнення викладачів створювати структуровані матеріали для навчання. Підручники мають найменший показник – (8%, 6%) НПП. Відсутність відповідей «Ні» свідчить про те, що всі НПП мають хоча б один навчально-методичний доробок. Загалом, НПП факультету економіки та управління активно займаються навчально-методичною діяльністю.

Рис.10. Розподіл НПП за навчально-методичною публікативністю

На запитання: «*Чи берете ви участь у міжнародних наукових конференціях?*», аналіз показав, що регулярно публікуються 63% НПП – це свідчить про високий рівень наукової активності серед більшості НПП та їхню залученість у міжнародний академічний простір. Періодично публікуються 24% – ця категорія демонструє помірну активність у міжнародних конференціях, можливо, через специфіку наукової роботи або інші професійні зобов'язання. Відсутність відповідей «Ні» означає, що всі науково-педагогічні працівники мають хоча б мінімальний досвід участі в міжнародних конференціях.

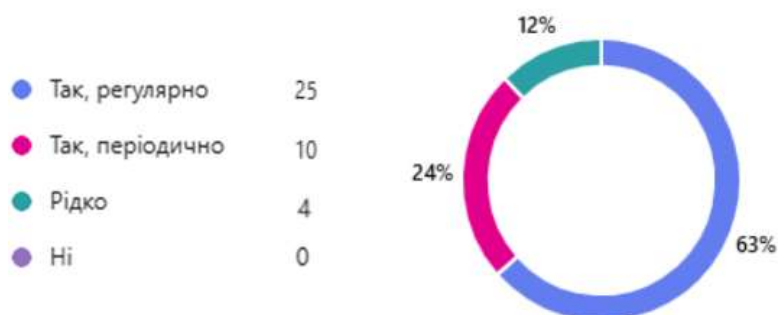

Рис.11. Розподіл НПП за публікативністю в міжнародних наукових конференціях

Блок 3. Пропозиції та виклики в професійній діяльності НПП

На запитання: «Які труднощі ви зустрічаєте у своїй професійній діяльності?», «Які заходи на Вашу думку необхідно реалізувати на факультеті з метою підвищення якості організації освітнього процесу?» та «Ваші побажання, щодо покращення навчального процесу та наукової діяльності на факультеті, підвищення ефективності викладання, академічної доброчесності та співпраці зі стейкхолдерами» науково-педагогічний персонал факультету економіки та управління дав відповіді, які дозволили сформулювати наступні рекомендації та пропозиції:

1. Труднощі у професійній діяльності

- Високе навчальне навантаження, що обмежує можливості для наукової роботи.
- Недостатнє фінансування наукових досліджень та підготовки навчальних матеріалів.
- Обмежені можливості для академічної мобільності викладачів.
- Відсутність доступу до сучасного програмного забезпечення та міжнародних наукових баз.
- Проблеми з мотивацією студентів та їхньою активністю у навчальному процесі.

2. Заходи для покращення організації освітнього процесу

- Оптимізація викладацького навантаження для збалансування навчальної та наукової діяльності.
- Впровадження сучасних методів викладання та інтерактивних технологій.
- Організація курсів підвищення кваліфікації викладачів щодо новітніх педагогічних підходів.
- Розширення можливостей для стажувань та співпраці з бізнесом.
- Покращення технічної інфраструктури (стабільний інтернет, оновлення обладнання).

3. Побажання щодо покращення навчального процесу та наукової діяльності

- Посилення академічної доброчесності через контроль та навчальні заходи.
- Збільшення підтримки наукової діяльності, зокрема участі у міжнародних конференціях та грантових програмах.
- Розширення співпраці зі стейкхолдерами (роботодавцями, громадськими організаціями) у розробці навчальних програм.
- Організація регулярних зустрічей між викладачами, студентами та роботодавцями для обговорення актуальних проблем освіти.

Ці пункти можуть слугувати основою для подальших реформ та вдосконалення навчального процесу та наукової діяльності на факультеті.

Висновки

Аналіз відповідей науково-педагогічного персоналу НПП факультету економіки та управління дозволив окреслити ключові проблеми та напрями для вдосконалення освітнього процесу та наукової діяльності.

1. *Навчальне навантаження.* Високе викладацьке навантаження є суттєвим бар'єром для розвитку наукової діяльності та професійного зростання викладачів. Велика кількість навчальних годин залишає мало часу для проведення досліджень, підготовки наукових статей та участі у міжнародних конференціях. Щоб забезпечити якісний баланс між викладацькою та науковою діяльністю, необхідно оптимізувати навантаження викладачів, скоротивши обсяг адміністративних завдань та покращивши систему розподілу часу між аудиторною роботою та науковими проєктами.

2. *Методи викладання та технічна інфраструктура.* Недостатній рівень цифрової інфраструктури та обмежений доступ до сучасного програмного забезпечення негативно впливають на якість викладання. Брак інтерактивних технологій, проблеми зі швидкістю інтернету створюють труднощі для викладачів та студентів. Важливо системно впроваджувати сучасні педагогічні технології, зокрема змішане навчання, кейс-методи та інтерактивні завдання. Крім того, слід провести оновлення технічної бази, включаючи доступ до стабільного інтернету та новітнього мультимедійного обладнання.

3. *Співпраця з роботодавцями та стейкхолдерами.* На сьогоднішній день освітні програми не завжди відповідають сучасним вимогам ринку праці, що знижує рівень конкурентоспроможності випускників. Брак взаємодії з бізнес-середовищем обмежує можливості для практичного застосування знань студентами. Необхідно залучати представників компаній до розробки навчальних планів та організовувати більше стажувань у партнерських організаціях. Регулярний моніторинг вимог роботодавців та проведення спільних заходів (воркшопів, семінарів, круглих столів) сприятиме підготовці фахівців, здатних адаптуватися до потреб сучасного ринку праці.

4. *Висновки щодо наукової діяльності.* Публікаційна активність на міжнародних конференціях. Однією з проблем є низька кількість публікацій, що зумовлено як високими вимогами до таких публікацій. Необхідно розробляти методи стимулювання для підвищення публікативності.

Рекомендації для наступних досліджень

1. Детальний аналіз ефективності цифрових технологій в освітньому процесі. Визначити, які платформи є найбільш ефективними для викладачів та студентів. Оцінити вплив цифрових технологій на мотивацію студентів та якість освіти.
2. Дослідження публікаційної активності. Визначити основні бар'єри у публікації наукових статей у міжнародних журналах. Зібрати дані щодо індексації наукових праць НПП у міжнародних базах даних.
3. Аналіз взаємодії факультету з бізнесом та стейкхолдерами. Дослідити ефективність поточної співпраці з роботодавцями. Визначити шляхи покращення практичної підготовки студентів.

Очікувані зміни

1. Оптимізація освітнього процесу. Впровадження цифрових технологій дозволить зробити навчання більш ефективним та гнучким. Оптимізація навантаження викладачів дасть можливість зосередитися на науковій діяльності.
2. Підвищення якості наукової діяльності. Розвиток публікаційної активності сприятиме підвищенню міжнародного визнання факультету та збільшенню рівня цитування наукових праць.
3. Зміцнення співпраці з роботодавцями. Освітні програми стануть більш адаптованими до ринку праці, що підвищить шанси випускників на успішне працевлаштування.
4. Наступне дослідження дозволить сформулювати ефективні напрямки розвитку факультету, що сприятиме покращенню якості освіти, науки та співпраці з бізнесом.

Результати анкетування будуть обговорені на засіданні Ради стейкхолдерів факультету економіки та управління.